

Miten suojaan puutarhakasvini peuroilta ja kauriilta?

Peurat ovat vuosi vuodelta kasvava riesa kotipuutarhureille. Nämä kutsumattomat vieraat herkkutelevat puutarhoista niin hyöty- kuin koristekasvit. On kuitenkin keinoja estää sorkkasankareita tekemästä kasvituhosta puutarhassa.

1. Estäminen aitaamalla

Peurat eivät yleensä tule aidan läpi. Kokeile ensin kevytrakenteisia vaihtoehtoja: **karkotusnauhan** avulla rajaat kätevästi alueen, jolle et peuroja halua. **Peurat arastelevat voimakasta keltaista vaakaviivaa**, koska ne ovat tottuneet elämään metsässä pystyviivojen keskellä. Voit virittää kaksi tai jopa kolme nauhaa eri korkeuksille.

Ongelma-alueella **kasvimaan ympärille kannattaa rakentaa tiivis, tukevarakenteinen ja riittävän korkea aita, käytännössä n. 2 m**, jolloin voit olla varma, että peurat pysyvät pois. Aita estää myös rusakkojen ja jänisten pääsyn herkkupajille.

2. Karkota hajuilla

Monet hajut tuntuvat kuulemma peurojen nenään pahalta ja saattavat karkottaa ahmatit paremmille nassutusmaille. Kokeilemalla ja vaihtelemalla löydät parhaat yhdistelmät omalle pihallesi. Vanhoja kikkoja ovat mm. seuraavat: silppua tuomen oksia kukkapenkkiin, suihkuta vanhoja hajuvesiä puutarhaan tai laita hiustuppoja tai hajustesaippuaa puutarhaan peurojen kulkureiteille.

Istuta puutarhaasi voimakkaasti tuoksuvia kasveja, joita peurat tunnetusti inhoavat, kuten valkosipuli, tuoksuvat yrtit ja monet sipulikukat.

Kaupasta saa tuoksuun perustuvia karkotteita, joita kannattaa kokeilla:

- Nassut pois- tuoksupallot. Kotimainen, luontoystävällinen ja pitkäkestoinen puuhun ripustettava muovinen tuoksupallo.
- **Ammattilaisvinkki aineesta, jota myös metsänhoitajat käyttävät:** Bernerillä on lampanrasvasta valmistettu tuoreisiin versoihin ruiskutettava liuos Trico. Suojavaikutus perustuu hajuun, joka karkottaa pihalta sorkkaeläimet, peurat, kaurit ja hirvet. Myyntipakkaus on kooltaan 10 litraa, josta riittää jaettavaksi koko naapurustolle. Tuotetta voi ostaa myös joiltain paikallisilta metsästysseuroilta ja metsänhoitoyhdistyksiltä, tai kysäistä testattavaksi Turun alueen viheryrittäjiltä. Käsittely syksyllä suojaaa pihan sorkkaeläimiltä, peuroilta, kauriilta ja hirviltä talveksi. Keväällä sitä voi käyttää toisen kerran täsmäannoksena erityisen houkutteleviin kasveihin, kuten tulppaaneihin ja nuoriin versoihin.

Pihalla oleskelevan koiran karkotusvaikutus perustuu sekä hajuun, että näkyvään ja kuuluvaan pelotteluun.

Yksi asiakas kehui toimivaksi miehensä kikkaa. Tämä kuulemma pissaa tontin rajoille. Merkkaa rajat siis.

3. Näkyvät ja kuuluvat pelottimet

Samalla tavoin kuin lintuja pelotetaan linnunpelättimillä, peurojakin voi yrittää karkottaa pelottavilla välkkyvillä esineillä tai äänillä.

4. Kasvivalinnat

Monet koristepensaat ja erityisesti piikkikäävät kasvit, kuten happomarjat eivät kiinnosta peuroja. Listoja peurojen karttamista kasveista löytyy mm. Viherlassilan sivuilta. Niiden tiedot perustuvat havaintoihin ja ovat viitteellisiä.

Kokemus on osoittanut, että reviiriuskolliset peurat ja kauriit syövät niitä kasveja, joita niiden reviirillä on helpoiten saatavilla. **Istuta peuroja houkuttelevia kasveja toisaalle tai syötä peuroja kauempana**, jotta ne jättäisivät puutarhasi rauhaan. Paikka voi olla vaikka sellainen, missä mielelläsi katselet niitä.

PEUROJEN INHOKKIPERENNAT

Achillea, kärsämöt
Alchemilla mollis, jättipoimulehti
Allium, laukat
Aquilegia, akileijat
Artemisia, marunat
Campanula, kellot
Delphinium, ritarinkannukset
Dicentra spectabilis, särkynytsydän
Digitalis, sormustinkukat
Dryopteridaceae, alvejuurikasvit
Geranium, kurjenpolvet
Helleborus, jouluruusut
Hesperis matronalis, illakko
Hypericum, kuismat
Iris, kurjenmiekat
Lamium maculatum, hopeatäpläpeippi
Leucojum, kevät kellot
Lupinus, lupiinit
Lychnis coronaria, harmaakäenkukka
Mentha, mintut
Myosotis scorpioides, luhtalemmiki
Narcissus, narsissit
Nepeta, kissanmintut
Origanum vulgare, mäkimeirami
Oxalis, käenkaalit
Paeonia, pionit
Papaver nudicaule, siperianunikko
Papaver pseudo-orientale, idänunikko
Petroselinum crispum, persilja
Rosmarinus officinalis, rosmariini

Stachys byzantina, nukkapähkämö
Thymus, ajuruohot

PEUROJEN INHOKKIPUUT, -PENSAAT, -VARVUT JA -KÖYNNÖKSET:

Acer negundo, saarnivaahtera
Acer palmatum, japaninvaahtera
Aralia spinosa, lännenaralia
Berberis, happomarjat
Betula pendula, koivu
Buddleja davidii, syrikkä eli syyssyreeni
Buxus, puksipuut
Calluna vulgaris, kanerva
Cornus, useimmat kanukat
Corylus maxima, isopähkinäpensas
Cotoneaster, tuhkapensaat
Crataegus laevigata, ruusuorapihlaja
Daphne, näsiät
Elaeagnus angustifolia, idänhopeapensas
Elaeagnus commutata, lännenhopeapensas
Erica, kellokanervat
Euonymus, monet sorvarinpensaat
Forsythia, onnenpensaat
Fraxinus, saarnet
Ilex, orjanlaakerit
Juniperus, katajat
Kalmia latifolia, kapealehtikalmia
Kerria japonica, kerria
Magnolia, magnoliat
Mahonia aquifolium, mahonia
Paeonia suffruticosa, pensaspioni
Picea, kuuset
Pieris japonica, japaninkellovaivero
Potentilla fruticosa, pensashanhikit
Rhododendron, alppiruusut, huom. Atsaleat kelpaavat peuralle!
Ribes, herukat eli viinimarjat
Robinia pseudoacacia, valeakaasia
Sambucus racemosa, terttuselja
Spiraea, pensasangervot
Syringa, useimmat syreenit
Viburnum, heidet

5. Kannan rajoittaminen metsästämillä

Taajama-alueen ulkopuolella asiassa voi kääntyä paikallisen metsästysseuran puoleen. Suureksi paisuva peura- ja kauriskanta aiheuttaa puutarhakasvi- ja metsikkötuhojen lisäksi myös punkkikannan kasvua ja liikenneturvallisuuden vaarantumista.

Bonus vinkki: Peura on ahne herkkusuu, joka liikkuu laumoissa ja oppii nopeasti, joten keinoja on hyvä käyttää vaihdellen ja useampia eri puolilla piha-aluetta.

Lähteet: Turun alueen Viheryrittäjät ry:n jäsenyrietykset

<http://viherlassila.fi/2017/07/suojaa-puutarhasi-peuroilta/>

<https://viljelijanberner.fi/kasvinsuojeluaineet/trico-10l-hirvikarkoite>

<http://www.greenmom.fi/>